

Latweefchu Awifes.

Nr augstaß Gewefchanas = Kummissiones ftaau un nowehlefchanu.

Nr. 5. Zettortdeenâ 4tâ Wewrara 1832.

No Engurehm.

Geſch tahm pee Engures peederrigahm drau-
dſehm tanni nobeigtâ gaddâ irr dſimmuſchi 69
puiſchi, 65 meitas, kohpâ 134. Pee Deewa
galda pirmu reiſi peewefſti no puiſcheem 59, no
meitahm 50, ſtarp furreem retti weens bija, kaſ
ne buhtu maſſdauds laſſiht mahzihts. Laulati
irr 51 pahriſ. Mirruſchi ſewiſchki 43, wi-
riſchki 53, kohpâ 96. Deewgaldneeki 3778.

B — t.

Zahſak no wezſas Ruſchkenes.

(Stattees Nr. 4.)

I. Gaudejs. Zuffum Koks (Roch) bild un
turr to wezſu Ruſchkeni par Sawatneezi, Aiſ to
ka Za pahriſgahjuſcheem Seemaſwehtkeem
Winna nammâ cenahkufi, un no winna ſewas
Rutku praſſijufi, ko Za tai naw dewufi, Pehzto
Uygauſta, grimſchedama un nurdedama, *) no
Iſtabas iſgahjuſi, un iſeiſdht pee behrna gultas,
fur behrns eekſchâ gullejis, ar rehku peegrub-
duſi, un kâ Za pahriſtabas Sleekſni briddufi,
Zreiſ iſſplahwufi. Pehz to irr winna behrns
Pahr Waſtlaweeem apſirdſis un tâ ſakfoht no
appakſchas us augſchu, kâ Rutks no tahrpeem
iſkohſts, ar ſtuldſehm (tulſueem) un zaurahm
weetahm pee kahjahm (kâ tas preekſch teefas ap-
raudſihts un atraſts) apſlummis, ka tapehz Schis
behrns ne Dſihwoht, ne Mirt ne warr, Bet
nihkſt ween un nowiht.

2. weetâ. **) tahſaki tas Koks bild, ka, fik
drihſ ka ta Ruſchkene no Pilſahſta us mahjahm

*) wahz.: Kurrens und Brummens.

**) wahz.: Punkt.

ect, Za winna ſtalleem garram eiſdht, Statlu-
pakſchus apſplahwufi, kâ to ta atraitne Wibde-
lene ar ſawahm azzim irr redſejufi un arridſan
apleezina.

No ta tam Rokkam ſchkeet, ka tapehz ka tam
dauds lohpu kopsch tam ſprahguſchi, ka Zaſ
zaur to Ruſchkeni zehlees, aiſ to ka Winna
tahds nelabbi eeſlawehts Seewiſchkiſ un pee
dauds laudim newa tizzama.

3. weetâ. tas Koks bild, ka, kad tas tanni
nammâ miſt eegahjis, Ruſchka ſewwa ar to wezſu
mahti pee winna cenahkufi un ſazzijufi, to weenu
Weetu nammâ lai tas ſwehtu turroht, aiſ to ka
reiſchim tee Underehrzkeni (Semmwihriſi), tur
mahjoht. — Za wezſa Ruſchkene Utkbild us
to Zſchu weetu, ka ta to naw runnajufi. Za
Weddekle (dehla-ſewwa), prohti Kalleja ſewwa
teef-teiz, ka ta wezſa to ſazzijufi.

— Pehz ko weenreiſ tas Koks to wezſu Ruſch-
keni pee Dymanna Kunga (Hrn. Hoffmann) irr
fatizzis un to ſawa behrna deht apſtahjis un tai
affinis Degguni fittis, Pehz to Uygauſta ſazzi-
jufi, gan ſinnu par ko tu manni fitti, tawa behr-
na deht, Kaunajs to ne raus, un kâ Gaudejs
Uygauſtas Affins ſawâ kabbat-lakkatâ gribbejis
ſancint, tad Winna to naw gribbejufi laut.

Zectumâ eſſdht, irr Winna Gaudejam 4 Wahr-
zinus willas un 5 Wahrkus naudas ſohlijufi, lai
wiſch Tahs (O) atraiſoht. Pehzto Gaudejs
winnai atbildejis, Ja tu man mannu behrnu
weſſelu darrifi, tad buhs tew wallam tapt.
Pehzto Uygauſta ſazzijufi, taws behrns gan
weſſels palifs. Pehzto Gaudeja wezſa behrnu-
Nukle trijâs deenâs Dſihwa un Romirruſi bijufi,
Pehzto Gaudejs ſazzijis, to naw neweens pa-
darrijis, kâ ta wezſa Ruſchkene, un, kopsch
tahs meitas nahwi, tas behrns irr atlabbis un

pehz tahs meitas nahwi irr tas pagallam weffels palizzis.

Uppgausta us scho subdsinu *) neneeku teef-teiz, **) fà ween, fà Za pehz rutku pee winna bijusi un neneeka naw dabbujusi, fadehl ta winnam ne kahdu launumu naw darrijusi. To ween teef-teiz, fà Za zeetumâ Gaudejam tohs 4. Mahrzinus willas un 5 Mahrkus sohlijusi doht, un fà tam flimmam behrnam, ja Za Wallam Taptu, sahles wahrifchoti, tad tas behrns gan weffels palifschohf.

(Zurplikam waivat.)

Za Widsemmes dsimtskunga, Grahwa Mellin, pateizigs un labdarrigs prahts us faweem lautineem.

Lai ir muhsu Kursemmes arraji warretu preezatees par weena Widsemmes dsimtskunga labdarrigu prahtu us faweem lautineem, un lai tee zaur to taptu skubbinati, ir pehz farwu zeenigu fungu labpatifschanas dsihthees, un winnu apscheloschanas zeenigi rahditees, tad schè ar ihfeem wahrdeem isstahstischi, fo weenâ pehrn gadd' Nihgâ driffetâ grahaminâ ar leelu firds-preeku esmu lassijis. Tas augsti zeenijams dsimtskungs, Grahws Mellin, kam Bihrina- un Gifascha-muischa peederr, peeminmedams, fà zaur farwu lauschi mihligu paklausichanu tam dauds labbuma tizzis, un labpraht teem par to farwu pateizibu rahdiht gribbedams, apnehmahs teem par labbu kahdu naudas-dallu nowehleht, un to tà isdarrija.

Winsch nolikka pee Widsemmes basnizas-teefas 1800 dahlderus, un luhdse scho augstu teefu, lai to naudu glabbadama, par winnas auglu isdallischanu tà gabdatu, fà winsch to nofazzijis. Prohti no scheem augleem, fàs ifkatru gaddu neffih 90 dahlderus, pehz scha zeen. funga aiseeschanas buhs mihlestibas un gohda-dahwa-

*) Subdsinsch, Wiltineekôs irr tik dauds fà wahz. Klage — fà meh 3 fakkam: srihdinsch.

**) teef-teift, irr tik dauds fà: nelegtees. Wahz. gestehen.

nas gabdaht tahdeem Bihrineescheem un Gifaschneefkeem, — tik labb wihrifscheem fà feewischkeem, — fo pehz deewabihjigas un gohdigas dsihwoschanas, pehz labbas mahju = waldischanas, pehz tikfuschas darbu-strahdashanas, pehz mescha un lohpu gohdigas un mihligas kohpschanas, woi pehz zittas, Deewam un zilwefeem patihkamas buhschanas ihpaschi usteizamus arraddih. Schohs laudis isinektehs muischas-waldischana, teefneschi un basnizas pehrminderi kohpâ ar draudses mahzitaju, un par dahwanahm buhs doht woi bihbeles, pufsbihbeles un zittas derrigas grahamatas, woi naudu, woi arri zittas labbas waijadfigas leetas. — Krimuldes mahzitais irr no zeen. funga luhgts, ifgaddus tahdâ deenâ, fur leelu lauschi-faeeschanu warr gaidiht, tahs nospreestas dahwanas isdalliht, un ne ween peeminneht, fapehz katrs to gohda-dahwanu dabbu, bet arri ar Deewawahrdeem lauschi dwehseles passubbinahf us deewabihjigu un gohdigu dsihwoschane. — Kad nu tam us paschu lauschi luhgshane buhs notikt tannî pagrabbâ, fo zeen. fungs Bihrina = muischas preechu = kalnâ farwai nel. zeen. mahtei un few pascham ustaisijis, tad winsch wehl 800 sudraba rublus pee Widsemmes augstas basnizas-teefas nolizzis, no furru augleem (40 rub.) pehz winna aiseeschanas tik patt labbi paschu pagrabbu, fà arri wissu to kalnu apfahrt ar fehtinahm, tilteem, kohku = stahdischane un wissu, fàs tur peederr, glihti un peederrigi buhs apfohpt. — Tik labb no teem 1800 dahldereem, fà no teem 800 rubleem weena desnita augludalla nahkajs basnizas-teefas srihwereem, un ohtra desnita augludalla Krimuldes mahzitajam par teem darbeem, fo winnam pehz zeen. funga norakstischanas pee schih 3 eezelschanas buhs usnemtees; bet mahzitais scho winnam nowehletu naudas-dallu ne peenehmis, un luhdhis, lai to arri isdalloht mihlestibas-dahwanas. Wisfa zitta augludalla ismaksajama Bihrinamuischas waldischanai, furrâi kohpâ ar mahzitaju katra gadda gallâ par naudas isleetaschane sinna jadohd us basnizas-teefu, lai schi par to wafte, fà naudu tà isdohd, fà zeen. fungs to nofazzijis. —

Lai Deew's fwehti scho lohti teizam eestah-
dijumu pee scho lauschu dwehfelehm, un lai pa-
lihds, ka ir dauds zitti no winna apfwehtiti fa-
was laizigas mantas tã walkatu farweem tum-
feem par fwehtibu!

W — r.

Wezzais Jurris us farweem brahleem.

No jaunahm awisehm.

Atkal muns jaunās Awises! atkal jaunās
grahmatas! Taggad man no Jelgawas arri
tahs farweem kungeem janefs. Nihgã tohp dri-
ketas. Latweeschu lauschu draugs tohp dehwe-
tas. Kungi man arri eedewe tahs lassiht. Es
arri gribbu pats rubbulu aismakfahht un tahs
pirkt. Ak mans Deew's! kas tur stahw eekschã!
tahdas augstas leetas! no pafaules un dabbas,
no skunstahm un no fweeschahm semnehm! Ak,
kaut es tahds gudrs buhtu, tahdas leetas farak-
stihht! Kas nu muhsu Latweeschu Awisinas wairs
lassih's? nu jau tahs ees pohstã. Tapatt schehl
irr; tur gan arri daschas labbas leetas irr at-
rohnamas. Ko darrihs? — Tã fuhdseju fa-
wam zeenigam kungam. Bet kungs, rohku man
us plezzi uslizzis, pasmeedamees fazzija: „Ne
behdajees wifs, Jurriti! no tahdas gu-
dribas neweens ne taps turrigs wihrs, labz
faimneeks, derrigs ammatneeks. Urri to deewi-
gu gudribu, pareisi dsihwoht un fwehti nomirt,
tur eekschã ne mahzisees. Gan irr labbi, da-
schadas fweeschas leetas sinnahht un saprast; bet
jo labbaki irr; to paschu weetu, fur Deew's tew
nolizzis dsihwoht, labbi pasiht, tawas semmes
liffkumus sinnahht, un to saprast, kas derr pee
semneeku-fahrtas darbeem un buhschanas — un
par tahdahm leetahm un sinnahm muhsu Awises
gan ir us preekschu gabdahs. Ne behdajees
wifs, Jurriti! nefas ne kaitehs!“ —

Wahzu neeki.

Wahzu awises lassa, fa weenã pilsatã atfleh-
gu-kalleis effoht, kas atflehgu kallis ar diwi behr-

neem. Ur weenu behrnu warroht tik pa deenu
flehg, un ar ohtru tik pa nakti. — Tizzi, ja
gribbi! tahdu skunstigu kalleju Kursemmẽ ne-
waid!

— 3.

Nihhta dseefmina.

1.

Kahpi dseefmina
Deewam augstibã!
Debbes spohschums semmẽ bohdahs;
Jauni spehti mannim rohдах,
Eet pee darbina,
Gohds tew augstibã!

2.

Skaidru garrapraht
Suhti man jel klahht,
Ween'mehr dwehseli apgabdahht,
Labbu gribbeht, labbu strahdahht,
Launumu atfahht,
Dohd man gaischu praht!

3.

Sirds lai preekus juht,
Ne pehz mantahm guht;
Lai ar mafumu peeteekahs,
Kaut arr' truhkt, lai deewsgan leekahs. —
Echi firdsmeeriba,
Lai spihd nestundã!

4.

Zerreet, palantees,
Behdahm ne dohtees;
Deew's! lai jel, kamehr scheid mihtu,
Kad es stahwu, jeb kad krihtu,
Behdas kad useet,
Tewim ustizcht.

5.

Kahpi dseefmina
Deewam augstibã!
Sauliht, lehnam man apspihdi,
Itt lã behrnuceenãs fuhdi,
Un pat mirschana,
Lai skann dseefmina.

R.....k.

Teesas fluddinaſchanaſ.

Uß pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walfis ic. ic. ic., tohp no Talfines pagasta teefas wiſſi parradu deweji ta no pebrkona noſperta Wegga muſſſchas ſaimneeka Garſeneeku Jehkaba, par kurrea mantu konkurſe zaur ſchihß deenas ſpreedumu ſpreesta, ſchê ſaaizinati, pee ſaudeſchanaſ ſawas teefas eekſch 2 mehneſcheem, prohtti lihds 26ta Bewrara mehneſcha 1832, kaſ par to weenigu un iſſlehdſamü terminu irr nolikta, ar ſawahm praſſiſchanahm un parahdiſchanahm ſcheit atnahkt un wehrâ nemt, kaſ tapß wehl noſpreeſtß.

Talfines pagasta teefa 28tâ Dezembera 1832. I

(S. W.) † † † Pohpeß Jahu, pagasta wezzakais, tahß kruſtaß apleezina.

(Nr. 409.) Wilde, pagasta teefas ſtrihweriß.

Uß pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walfis ic. ic. ic., tohp wiſſi tee, kurreem kahdas taiſnaß praſſiſchanaſ pee teem juhrmallas ſaimneekem Buſku Pehtera, Kalnu Indrika un Kufinu Dibrika, par kurreu mantahm, dehl inventariuma truhkuma un zitteem parradeem konkurſiß noliktß, aizinati, diwju mehneſchu ſtarpâ no appakſchraſtitas deenas ſcheit peeteikteeß.

Pohpeß pagasta teefa 2trâ Janwara 1832. I

(S. W.) † † † Zeple Anßß, pagasta wezzakais.

(Nr. 6.) S. Schnee, pagasta teefas ſtrihweriß.

No Kalnazeemas pagasta teefas tohp wiſſi parradu deweji, kam pee tahß nelaiſa Kalnazeemas ſaimneeka Dhdinu Jurra atſtahtas mantas kahdas taiſnaß parradu praſſiſchanaſ buhtu, ucaizinati, lai, iſſchetrü neddelu ſtarpâ, wiſſewehlaki lihds to 13tu Bewrara f. g. ar ſkaidrahm parahdiſchanahm ſcheit peeteizahß, jo wehlaki, kâ ſchi noliktâ terminâ ne weenß tapß peenemitß un klaufihtß.

Kalnazeemas pagasta teefa 11tâ Janwara 1832. 2

† † † Anßß Whing, peefchdetaiß.

(Nr. 16.) Nott, pagasta teefas ſtrihweriß.

Wiſſi parradu deweji, pee tahß no nelaiſa Kalnazeemas Lepes Krohdineeka Andreja atſtahtas mantas, tohp ucaizinati, lihds to 27tu Bewrara f. g. ſew ar ſkaidrahm parradu praſſiſchanahm pee Kalnazeemas

pagasta teefas peeteikteeß un kaſ ſcho terminu aißſawehß, ſebbali ne tapß klaufihtß.

Kalnazeemas pagasta teefa 26râ Janwara 1832. 3

(Nr. 37.) Andrei Kraukle, peefchdetaiß.
Nott, pagasta teefas ſtrihweriß.

Zittas fluddinaſchanaſ.

Kad tee laulati draugi Buſch, Sakalowski un Harger uß ſchejenajahm mohdereſchanahm naudu parradâ palikkuſchi, arri iſerdami par deldeſchanu ſawu parradu kiblus atjahjuſchi — tad tee paſchi, kad winnu dſihwoſchanaſ wereta naw ſimania, zaur ſcho tohp ußſaukri, eekſch to ſtarpu no iſchetrâhm neddelahm no ſchahß deenas teefcham ſchê preekſchâ nahkt, un ſawuß parradus atmakſahkt; jo zittadi tahß kiblum dohttaß leetas pee tahß ſchejenajah pagasta teefas uß uhtropi pahrochtas tapß.

Salkas muſſſchas waldiſchana, tanni 4tâ Janwara 1832. I

Pee ſchahß muſſſchas no Jahneem ſcha gabda diwi labbi frohgi uß Schaggareß leeljekku, un weenß frohgß, itt klahkt pee labbahm mallamahm wehja: dſirnahm, uß Dobbeles zekku, uß renti, arri diwi mohdereſchanaſ uß naudas nohmü dabbujami. Kam tibk tohß ußnemt, lai pee laiſa pee ſchahß muſſſchas waldiſchanaſ peeteizahß.

Salkas muſſſchâ, 4tâ Janwara 1832. I

Tee pee Franka-Seffawas dſimtu-muſſſchas, ne tahlu no Zelgawaß, pee Langerwaltes (Lehpumuſſſchas) peederrigi 3 frohgi, taß Kubbinu, Schedinu un Zibbuß frohgß, no Jahneem 1832 uß renti iſdohdami irraid; kaſ winnuß gribb ußnemt, lai drihi Franka-Seffawas muſſſchâ peeteizahß.

Uß Jahneem ſcha gabda Graufites dſimtu-muſſſchâ diwi frohgi, un Mittelmuſſſchas (Widdußmuſſſchas) Krobnamuſſſchâ trihs frohgi, ſa arri ſa mohdereſchana no lihds ſimtuß ſtauzamahm gohwim uß weenu jeb wairak gaddeem uß renti iſdohdami irraid. Kaß tohß gribb ußnemt, lai pee man peeteizahß.

Palzgrahwes muſſſchâ, 26tâ Janwara 1832. 3

Peter von Drachenfels.

Tahß uſtizzamß un derrigß waggare, kam labbas leezibas par ſawu lihds-ſchinnigu ußweſchana irraid, warr weetu dabbuht Kulkſches dſimtu-muſſſchâ. 3

I ſ t z u d r u c k e n e r l a u b t .

Im Namen der Civiloberverwaltung der Dſiſceprovinzen: J. D. Braunschweig, Cenſor.

No. 52.